

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

333.32

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím: Budapest lakossága és lakásviszonyai

Forrás:

Népszava

Bp.
(Hely)

1921. 10. 9

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Budapest lakossága és lakásviszonyai.

* *

Hol és hogyan lakik Budapest népe? — Az 1920. évi népszámlálás előzetes eredményei.

A főváros statisztikai hivatala kiadta a múlt évi népszámlálás eredményei alapján a főváros lakosságáról és lakásviszonyairól szóló jelentését. A jelentés *előzetes* földolgozás alapján készült és csak a *főbb* adatokra terjed ki, de így is hasznos tájékoztatást nyújt a főváros lakosságának számáról, különösen pedig a most erősen aktuális *lakásviszonyokról*. Most tudjuk meg először — hiteles forrásból — pontosan, hogy mennyivel szaporodott a főváros lakossága az utolsó évtizedben és megismerjük a lakásviszonyokat, amelyek megmutatják azt is, hogyan lehet és *kell* a budapesti lakáskérdést megoldani.

A legelső adat, amelyet kapunk, mindjárt meglepetést jelent. Állandóan azt hallhattuk, hogy Budapest lakossága a háború alatt óriási módon megnövekedett. A népszámlálás adatai az *ellenkezőt* bizonyítják. A természetes népmozgalom ebben a tíz évben 15.000 főnyi *vesztéssel* zárul, azaz

15.000 emberrel kevesebb született, mint amennyi meghalt.

A valóságos veszteség azonban nem 15.000, hanem 80.000 ember mert az előző évtizedben a születések száma volt több 65.000-rel. Ez a 80.000 meg nem született és elhalt ember majdnem teljesen a háború számlájára irandó. A lakosság száma azonban még sem fogyott, mert a 10 év alatt a bevándorlási többlet 64.698 volt, így végeredményben 49.876 fővel *több* a lakosság száma 1920-ban, mint 1910-ben volt. Minthogy azonban az előző évtizedben a bevándorlási többlet 81.000 ember volt, jogosan következtethetjük, hogy ennek a 49.876 főnyi

többletnek is jelentékeny része még a háború előtti idevándorlás eredménye, úgy hogy a háború kitörése óta a főváros lakossága alig szaporodott.

Ezzel szemben fölvetődik a kérdés: ha a lakosság számában alig mutatható ki szaporodás, honnan van az általánosan észlelt lakásínség? A statisztika számaiban megkapjuk rá a feleletet. A főváros lakásviszonyai az évtized elején is türhetetlenül rosszak voltak, a háború előtt *valamivel* megjavultak, a háború alatt azonban minden építkezés szünetelt, ennélfogva a lakásviszonyok tovább romlottak. A valóság az, hogy a régi lakosság ma kedvezőbb lakásviszonyok között él, mint az előző évtized végén (ezt azonban csak nagyon viszonylagos értelemben szabad venni) de új lakók elhelyezésére való lakások nincsenek. A következő szám adatok világossá teszik ezt a megállapítást. A tíz év alatt összesen 2300 lakóház épült, ebből azonban 2119 épült az *első öt évben* és csak 181 az *évtized második felében*. Az új építkezésekkel — a lebontott házakban volt lakásokat leszámítva — 28.168 új lakás keletkezett, de ezt, mint a fenti számok mutatják, tulnyomó nagy részében már a háború előtt foglalták el.

A *szobák száma és lakottsága* mutatja igazi képében a lakásviszonyokat. És erről az oldalról nézve a statisztikát, megállapíthatjuk, hogy

Budapest egyike a legszűfoltabb lakásokkal bíró nagyvárosoknak.

Láthatjuk, hogy *639 olyan lakás van a fővárosban, amelyik csak konyhából áll, 110.682 az egyszobás és 55.009 a kétszobás lakás*. Annyiban javult a helyzet a tíz év alatt, hogy most

az egyszobás lakások az összes lakásoknak 53.2%-át teszik, míg 1910-ben az összes lakások 55.2%-a volt egyszobás. Ennek az az oka, hogy a két- és háromszobás lakások száma szaporodott. Ez pedig kétségen kívül a Bárczy-féle szépen elgondolt, de kivételében megakadályozott kislakás-építő akciónak az eredménye. Ezzel szemben áll azonban az, hogy a *csak konyhából álló* lakások száma 164-gyel (az összes lakások százalékában 0.3-ra) emelkedett. Viszont a *lakáselosztás* kedvezőbbé válását mutatja az, hogy az *egyszobás fölül* lakások száma ugy abszolút számokban, mint százalékok szerint csökkent.

A „lakásürűség”, a lakások zsúfoltsága is *egészen kicsiny* javulást mutat — ami szintén az előbb jelzett lakásépítési eredményének tekinthető. *Az egy-egy szobára eső lélekszám* ugyanis az egyszobás lakásokban 4.34-ről 3.73-ra, a kétszobás lakásokban 2.50-ről 2.18-ra és a háromszobás lakásokban 1.73-ról 1.63-ra csökkent. Hogy ezzel szemben az öt és több szobás lakásokban emelkedett az egy szobára eső lélekszám, az nem mondható rosszabbodásnak. De szomorú az, hogy a *csak konyhás lakásokban* is emelkedett a lélekszám 3.05-ről 4.24-re. Az ilyen *csak konyhával bíró lakásokban* összesen 2708 ember lakott, 1448-cal több, mint 1910-ben. *Egyszobás lakásban 413.296-an, kétszobás lakásban pedig 240.939-en*. Minthogy pedig az összes lakásokban 880.000 ember lakik, ennélfogva

a főváros lakosságának majdnem a fele egyszobás, illetve csak konyhából álló lakásban lakik.

Hogy mi a különbség a szegény ember és a jómódu ember lakása között, azt láthatjuk az azokból a számokból, amelyek a *lakás nagysága*

szerint mutatják az egy szobára eső lélekszámot. Az egyszobás lakásban 3.73, a csak konyhából álló lakásban 4.24, a kétszobásban 2.18, az ötszobásban 1.22, a nyolcszobásban 1.03 személynek jut egy-egy szoba. Az összes lakások átlagában 2.35 személynek jut egy-egy szoba.